

KONKURS OJCZYZNY POLSZCZYZNY 2011/2012

Konkurs językowy dla uczniów gimnazjów – II etap

Gry słów

Czas pracy: 90 minut

Maksymalna liczba punktów: 40

.....
imię i nazwisko ucznia

.....
data

.....
szkoła

Witaj!

Przeczytaj uważnie teksty i wszystkie zadania. W każdym z zadań zamkniętych wybierz jedną poprawną odpowiedź i zaznacz ją kółkiem. W zadaniach otwartych odpowiedzi zapisz starannie w wyznaczonych miejscach. Pomyłki przekreślaj. Powodzenia!

Tekst I

HUMORY

Powiadamy, że w porównaniu z humorem satyrycznym humor purnonsensowy jest bezinteresowny, niczemu nie służy poza samym śmiechem. To jednak nie całkiem tak. Różnica polega raczej na tym, że satyryk wierzy, iż bronią humoru coś tam określonego w świecie wywalczy, ulepszy lub racjonalnie przekształci, np. naprawi obyczaje, ośmieszy tyrana albo skłoni radę miejską do przeznaczenia pewnej części budżetu na zaopatrzenie ulic w większą liczbę koszy na śmieci. Nonsensista w kwestii owocności własnych zabiegów humorystycznych i w ogóle racjonalności bytu jest natomiast czarnym pesymistą. Można by rzec, że nic poza śmiechem mu nie pozostaje. Zwłaszcza że nie obchodzą go tak zwane doraźne bolączki: tyrana można usunąć, a kosze na śmieci ustawić, ale co z tego? Nonsensistę, podobnie jak poetę metafizycznego (właściwie można by zaryzykować tezę, że nonsensista to śmieszniejszy poeta metafizyczny), interesują, przeciwnie, właśnie te problemy egzystencji, które tak czy siak są nierozwiązywalne.

A ponieważ ludzkość od zarania dziejów z uporem maniaka usiłuje każdy z tych nierozwiązywalnych problemów rozwiązać – sama ta sprzeczność staje się dla nonsensisty niewyczerpaną kopalnią efektów komicznych.

S. Barańczak, *Zamiast wstępu* [w] S. Barańczak, *Fioletowa krowa*, Wydawnictwo a5, str. 20.

1. O jakich dwu odmianach humoru mówi tekst? Podaj po 2 cechy tych odmian.

(0-2)

A. humor.....

cechy:

a).....

b).....

B. humor .....

cechy:

a).....

b).....

2. Jak rozumiesz użyte w tekście wyrażenia?: (0-1)
- „kopalnia efektów” .....
- „tak czy siak” .....

3. Na podstawie wyrażenia: „z uporem maniaka” wytłumacz pojęcie związku łączliwego. (0-1)
.....
.....

Tekst II

DO DYREKCJI MUZEUM W ŁÓWR, ZAGRANICĄ

(1)Niniejszym donoszę, że mam dla Dyrekcji niespodziankę. (2)Przy kopaniu na działce wykopałem dwie ręce w stanie dobrym, z kamienia. (4)Orientuję się, że Dyrekcja jest w posiadaniu starożytnej rzeźby greckiej bogini Wenus Zmilo, Dyrekcja nie zaprzeczy, bo są świadkowie. (5)Wyżej wzmiankowana rzeźba nie ma rąk, bo jej brakują. (6)Ja o tym wiem z dobrego źródła. (7)Sytuacja jest teraz taka, że ja ręce znalazłem. (8)Mogę te ręce dosłać Dyrekcji za uiszczeniem opłaty pocztowej przy odbiorze.

Z wyrazami poważania
Sławomir Mrozek – polak

Sławomir Mrozek, Dzieła zebrane, t. 2: *Opowiadania i Donosy 1980-1989*, Noir sur Blanc, Warszawa 1999.

4. Które słowa są wyznacznikami stylu urzędowego? (0-1)
A. niniejszym, wyżej wzmiankowana, uiszczenie opłaty;
B. uiszczenie opłaty, świadkowie, Dyrekcja;
C. donoszę, świadkowie, Dyrekcja;
D. świadkowie, donoszę, niniejszym.
5. Przeredaguj zdanie 5. tak, aby było poprawne. (0-1)
.....
.....
6. Jaki styl został przemieszany ze stylem urzędowym? (0-1)
A. naukowy,
B. potoczny,
C. publicystyczny,
D. poetycki.
7. Jaki efekt wywołuje zderzenie tych dwóch stylów? (0-1)
A. gawędziarski,
B. liryczny,
C. oficjalny,
D. groteskowy.
8. Podkreśl błędy ortograficzne, które wystąpiły w całym tekście, oraz popraw je. (0-1)
.....
.....

9. Wypowiedzenie: „że ja ręce znalazłem”, jest zdaniem: (0-1)
- A. podrzędnym przydawkowym,
  - B. podrzędnym orzecznikowym,
  - C. podrzędnym okolicznikowym sposobu,
  - D. współrzędnym wynikowym.

Tekst III

OŚMIORNICA

Doprawdy, ośmiornico,
Ależ z ciebie bógwico!
Do czego ci właściwie służy
Te osiem ramion czy odnóży?
Ich tupot, chlupot oraz łopot
Sprawia nam gramatyczny kłopot:
Pojedynczego głowonoga
musi określać liczba mnoga.

Ogden Nash, *W świecie mułów nie ma reguł*, tłum. S. Barańczak, Media Rodzina, Poznań 2007.

10. Jaki jest stosunek podmiotu lirycznego do bohaterki wiersza? (0-1)
- A. żartobliwy,
  - B. negatywny,
  - C. wychwalający,
  - D. zasadniczy.

11. Czemu służy instrumentacja głoskowa w wersie piątym? (0-1)
- .....
- .....

12. Wyraz „doprawdy” jest: (0-1)
- A. spójnikiem,
  - B. przyimkiem,
  - C. wołaczem,
  - D. partykułą.

13. Uzupełnij luki w zdaniu: (0-1)
- Neologizm „bógwico” pochodzi od frazy ....., która oznacza,

że .....

14. Wyraz „głowonóg” to: (0-1)
- A. złożenie,
  - B. zrost,
  - C. zestawienie,
  - D. wyrażenie.

15. Ile zaimków występuje w tekście? (0-1)
- A. trzy,
  - B. cztery,
  - C. sześć,
  - D. siedem.

16. Uzasadnij użycie przecinków w pierwszym wersie. (0-1)
- .....
- .....
17. Do słownictwa ekspresywnego **nie** należą wyrazy: (0-1)
- A. pieszczotliwe, żartobliwe;
  - B. ironiczne, pogardliwe;
  - C. urzędowe, naukowe;
  - D. obelżywe, wulgarne.
18. Zaznacz wyraz, od którego **nie** można utworzyć formy żeńskiej. (0-1)
- A. strażnik,
  - B. naukowiec,
  - C. psycholog,
  - D. doradca.
19. Zaznacz zdanie poprawne. (0-1)
- A. Pisarka ta należy do jednej z najlepszych w Polsce.
  - B. Pisarka ta należy do jednych z najlepszych w Polsce.
  - C. Pisarka ta należy do najlepszych w Polsce.
  - D. Pisarka ta należy do bardziej najlepszych w Polsce.
20. Wskaż zdanie, w którym przemieszano dwa związki frazeologiczne, tworząc trzeci – **niepoprawny**. (0-1)
- A. Kolarze ukończyli szósty etap Tour de France przemoczeni do suchej nitki.
  - B. Zabiegi mediacyjne nie odnoszą rezultatów.
  - C. Politycy nie powinni rzucać słów na wiatr.
  - D. Film Jana Komasy „Sala samobójców” wywarł ogromne wrażenie na krytykach.
21. W którym przykładzie użyto poprawnej formy rzeczownika procent? (0-1)
- A. Mleko ma trzy i pół procenta tłuszczu.
  - B. Mleko ma trzy i pół procentu tłuszczu.
  - C. Mleko ma trzy i pół procent tłuszczu.
  - D. Mleko ma trzy i pół procentów tłuszczu.
22. Słowo „dokładnie” ma w języku polskim następujące znaczenie: (0-1)
- A. interesująco, ciekawie;
  - B. właśnie tak, ależ tak;
  - C. ładnie, ślicznie;
  - D. starannie, precyzyjnie.
23. W którym zdaniu **nie** ma błędu frazeologicznego? (0-1)
- A. Huragan wyrządził ogromne straty.
  - B. Są we Wrocławiu dzielnice cieszące się złą sławą.
  - C. Zostali zatrzymani na gorącym uczynku.
  - D. Aktualnie pada deszcz.
24. Wskaż błędnie odmieniony liczebnik. (0-1)
- A. W dwutysięcznym ósmym roku odbyły się Igrzyska Olimpijskie w Pekinie.
  - B. W dwa tysiące piątym roku F.C. Liverpool zdobył Puchar Ligi Mistrzów.
  - C. W dwutysięcznym roku czekaliśmy na koniec świata.
  - D. W dwa tysiące jedenastym Polska objęła prezydencję w Unii Europejskiej.

